

Förhållningssätt inför alla operationer inom verksamhetsområde ortopedi och handkirurgi i Region Örebro Län, under pandemin SARS-CoV-2

Författat av: B. Lund-Petersen, K. Nilsson, K. Sjöstrand, E. Hagenfalk, A. Borg och K. Järvbäck.

Beslutat av: B. Lund-Petersen

Provtagning för covid 19 inför kirurgi

Samtliga patienter som ska genomgå kirurgi ska tillfrågas om genomgången vaccination och om de haft en sannolik eller bekräftad (positiv test) covid-19. Datum för insjuknande och tidpunkt för tillfrisknande och ev. kvarvarande symptom från hjärta/lungor ska dokumenteras och ingå som beslutsunderlag för genomförande av kirurgin. Patienterna ska också efterfrågas om de är vaccinerade och hur många doser de erhållit.

Barn under 12 år

Barn under 12 år bör bedömas inför kirurgi enligt normala preoperativa rutiner och omfattas inte av denna rutin.

Vuxna och barn från 12 år

Elektiva operationer

Patienter som ska genomgå kirurgi ska påminnas om att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer för att undvika smitta inför och perioden efter operativt ingrepp.

Elektiv kirurgi bör, om möjligt, skjutas upp för patienter som nyligen genomgått covid-19 infektion. Den individuella patientens risk vid uppskjutande av kirurgi samt aktuellt hälsotillstånd och komorbiditet måste dock alltid vägas in. För kirurgi/ingrepp med mycket liten risk för komplikationer utan covid-19 infektion innebär en covid-19 infektion endast marginell riskökning för patienten.

- Patienter som vårdats på sjukhus på grund av covid-19 infektion (huvuddiagnos) bör vänta i 7 veckor från insjuknande innan elektiv kirurgi.
- Patienter som haft misstänkt eller bekräftad covid-19 infektion som ej behövt sjukhusvård för denna bör vänta 4 veckor från insjuknande innan elektiv kirurgi.
- Patienter med kvarvarande respiratoriska eller kardiella symptom efter rekommenderad tid (4 eller 7 veckor) ska bedömas individuellt avseende risker inför kirurgi enligt normala preoperativa rutiner. Bedöms av operatören.

För patient där annan person i hushållet har verifierad och aktuell covid-19 infektion bör elektiv kirurgi skjutas upp till 10 dagar efter hushållskontaktens insjuknande förutsatt fortsatt symptomfrihet.

Aktuella uppgifter om vaccination och eventuellt genomgången covid-19 dokumenteras genom att patienter som kallas för elektiv operation ska ha en aktuell hälsodeklaration inför operationen. Om uppgifterna istället inhämtas via telefonsamtal ska det dokumenteras i journalen. Operationsplanerare ansvarar för att kontrollera att uppgifterna finns.

Provtagning för SARS-CoV-2 inför elektiv kirurgi

Helt ovaccinerade patienter >12 år provtas alltid.

Läkare tar ställning till om patienter som fått 1 eller 2 vaccindoser ska provtas.

Patienter som fått 3 eller fler doser provtas inte.

Symtomfria patienter som tidigare har testat positivt behöver inte provtas igen vid elektiv kirurgi inom 3 månader.

1. Provtagning ska ske så nära inpå operation som möjligt, < 3-5 dagar före operation med PCR-test. Vid symptom efter provtagning kontaktas verksamheten.
2. Remiss beställs som kliniskt prov i RoS. **Beställ analysen: "Diverse-SARS-CoV-2 RNA"**. Svarstiden är i normalfallet <10 h.
Remittent: Karlskoga: Erik Nilsson, Lindesberg: Gunnar Falk, Örebro: Bjarne Lund-Petersen för ortopedien och Daniel Reiser för handkirurgen.
Standardtext till remissen om patienten ej har symptom: Tacksam för rutinprovtagning inför operation.
3. Opererande klinik delar ut/skickar hem test-kit, [instruktion](#) och RoS-etikett till patienten.

4. Patienten provtar sig enklast hemma eller på mottagningen vid opererande klinik (om det är nära i tid för operationen).
5. Patienten lämnar in röret i någon av lådorna som finns utanför alla vårdcentraler i länet eller på mottagningen vid opererande klinik om provet tas där.
OBS! Provet behöver lämnas in på förmiddagen måndag-fredag, för att hinna med tur bilen samma dag.
6. Om patienten behöver hjälp med provtagning kan detta erbjudas på patientens vårdcentral. Tid bokas via vårdcentralens ordinarie telefonbokning vardagar.

Akuta operationer

Endast patienter som har symptom som kan överensstämma med covid-19 ska testas (i enlighet med gällande nationell provtagningsindikation).

[Provtagningsindikation för påvisning av pågående covid-19 — Folkhälsomyndigheten \(Folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Beslut om akut operation ska baseras på medicinsk indikation och inte påverkas av eventuellt positivt provsvar.

För patienter som är aktuella för Akut kirurgi så kan akut PCR-analys beställas ("snabb-PCR"). Svarstid 2-3 timmar. På grund av begränsad tillgång till snabb-PCR är denna inte tillgänglig för screening inför elektiv kirurgi, men ska användas vid risk för strykning av kirurgi.

Vid positivt provsvar

Operatören är ansvarig för att bedöma om operationen kan vänta eller om risken med uppskjuten operation överväger aktuell nylig covid-19. Operatören ska också informera patienten och ge förhållningsregler. För mer information om remitterande läkares ansvar vid positivt provsvar se [Covid-19 • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#).

Smittskyddsanmälan: Klinisk smittskyddsanmälan av covid-19 är borttaget from 2022-01-17. **Smittspårning:** [Smittspårning/Screening covid-19 • Vårdgivare Region Örebro län \(regionorebrolan.se\)](#)

1 Nyckelord

Provtagning, covid, covidprov, prov inför operation, operation